

CHỦ ĐỀ 4. ÔN TẬP TỤC NGŨ
MÔN: NGŨ VĂN – CẢNH ĐIỀU - LỚP 7

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

A. Lý thuyết

1. Lý thuyết về tục ngữ

	Tục ngữ
Khái niệm	Là một trong những thể loại sáng tác dân gian.
Nội dung	Thể hiện những kinh nghiệm của nhân dân về thiên nhiên, lao động sản xuất, con người và xã hội
Hình thức	- Ngắn gọn (ngắn nhất là 4 chữ, dài nhất khoảng 16 chữ) - Có nhịp điệu, hình ảnh - Thường gieo vần lưng - Thường có 2 vế trở lên - Thường đa nghĩa nhờ sử dụng các biện pháp tu từ

2. Khái quát nội dung chính của các văn bản

Văn bản	Nội dung chính	Giá trị nghệ thuật
<i>Tục ngữ về thiên nhiên, lao động và con người, xã hội</i> (1), (2)	- Những câu tục ngữ về thiên nhiên và lao động sản xuất đã phản ánh, truyền đạt những kinh nghiệm quý báu của nhân dân trong việc quan sát các hiện tượng thiên nhiên và trong lao động sản xuất. Những kinh nghiệm ấy là “túi khôn” của nhân dân nhưng chỉ có tính chất tương đối chính xác vì không ít kinh nghiệm được tổng kết chủ yếu dựa vào quan sát. - Tục ngữ về con người, xã hội nhằm chú ý tôn vinh giá trị con người, đưa ra nhận xét, lời khuyên về những phẩm chất và lối sống mà con người cần phải có.	- Lối nói ngắn gọn, có vần, có nhịp. - Giàu hình ảnh, lập luận chặt chẽ. - Các vế thường đối xứng nhau cả về hình thức lẫn nội dung.

B. Bài tập

Câu 1. Tục ngữ nào trong danh sách nói về dự đoán thời tiết dựa trên hiện tượng sao trên bầu trời?

Câu 2. Theo tục ngữ, bốn yếu tố quan trọng trong sản xuất nông nghiệp được sắp xếp theo thứ tự nào?

Câu 3. Tục ngữ “Tắc đất tắc vàng” (câu 4) muốn nhấn mạnh điều gì về giá trị của đất đai?

Câu 4. Tục ngữ “Một cây làm chẳng nên non / Ba cây chụm lại nên hòn núi cao” (câu 9) khuyên chúng ta điều gì về tinh thần tập thể?

Câu 5. Dựa trên tục ngữ “Có công mài sắt, có ngày nên kim” (câu 17), em hãy giải thích vì sao sự kiên trì là quan trọng trong học tập, và cho một ví dụ thực tế.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Câu 1:****Phương pháp:**

Đọc lướt danh sách tục ngữ, tìm câu liên quan đến hiện tượng thiên nhiên (sao) và thời tiết (nắng, mưa)

Lời giải chi tiết:

“Mau sao thì nắng, vắng sao thì mưa”

Câu 2:**Phương pháp:**

Tìm tục ngữ liên quan đến nông nghiệp

Lời giải chi tiết:

Nước, phân, cần cù, giống (câu 3: “Nhất nước, nhì phân, tam cần, tứ giống”).

Câu 3:**Phương pháp:**

Phân tích ý nghĩa câu tục ngữ bằng cách hiểu nghĩa đen (đất so sánh với vàng) và suy ra nghĩa bóng (đất đai quý giá)

Lời giải chi tiết:

Tục ngữ nhấn mạnh đất đai rất quý giá, cần được trân trọng và sử dụng hiệu quả, vì nó có giá trị như vàng.

Câu 4:**Phương pháp:**

Phân tích hình ảnh “một cây” và “ba cây chụm lại” để hiểu ý nghĩa: một người yếu, nhiều người hợp sức thì mạnh

Lời giải chi tiết:

Tục ngữ khuyên rằng một cá nhân đơn lẻ không thể tạo nên thành công lớn, cần đoàn kết, hợp sức nhiều người để đạt được mục tiêu lớn lao.

Câu 5:**Phương pháp:**

Hiểu nghĩa câu tục ngữ (kiên trì biến sắt thành kim) và liên hệ với học tập. Đưa ra ví dụ thực tế từ trải nghiệm cá nhân, như luyện tập một môn học khó để minh họa sự kiên trì dẫn đến thành công.

Lời giải chi tiết:

Tục ngữ dạy rằng kiên trì sẽ giúp vượt qua khó khăn để đạt thành công, như mài sắt lâu ngày thành kim.

Trong học tập, kiên trì giúp em hiểu bài khó. Ví dụ: Em luyện viết văn mỗi ngày, dù ban đầu khó khăn, nhưng dần dần viết trôi chảy và đạt điểm cao.